

Llei 2/2023, del 19 de gener, de la professió de traductor i intèrpret, i traductor i intèrpret jurat, i de creació del Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Capítol primer. Disposicions generals
 - Article 1. *Definicions, objecte professional i àmbit d'actuació*
 - Article 2. *Principis de llibertat, independència i lliure i lleial competència*
- Capítol segon. Col·legi de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija)
 - Article 3. *Disposicions generals, objecte i finalitats*
 - Article 4. *Requisits per a la col·legiació*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 19 de gener del 2023 ha aprovat la següent:

Llei 2/2023, del 19 de gener, de la professió de traductor i intèrpret, i traductor i intèrpret jurat, i de creació del Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija)

Exposició de motius

Les professions de traductor i d'intèrpret i de traductor i d'intèrpret jurat són complementàries i distintes i necessàries en el marc de la nostra societat per dur a terme treballs de traducció i interpretació, amb certificació o sense.

En data 20 de juny de 1996, el Consell General va aprovar la Llei de la traducció i/o la interpretació jurades, que en l'exposició de motius indica la necessitat de tenir al país traductors i intèrprets jurats en vista del desenvolupament de les relacions internacionals polítiques, socials, econòmiques i jurídiques entre ciutadans de nacionalitats, cultures i llengües diferents, provinents dels països veïns i de la resta del món. Alhora, assenyalava que la Llei esmentada participava de la protecció dels drets fonamentals de la persona reconeguts per la Constitució del Principat.

Multitud de situacions requereixen la necessitat de tenir traduccions oficials de documents inicialment redactats en una altra llengua. Els serveis de traducció s'organitzen de forma diferent en els diversos estats, amb marcs professionals molts heterogenis.

L'article 10 de la Constitució andorrana, l'article 6 del Conveni europeu dels drets humans (CEDH) i l'article 47 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea reconeixen i protegeixen el dret a un procés degut. El dret a la interpretació i a la traducció de les persones que no parlen o no entenen la llengua en la qual s'està desenvolupant un procediment administratiu o judicial està previst a l'article 6 del CEDH. A aquest efecte, es fa necessari garantir el dret d'aquestes persones a beneficiar-se de traductors i intèrprets jurats competents.

Per aquesta raó, per reconèixer-ne la importància, aquesta Llei regula d'una manera integral i sistemàtica els aspectes inherents a l'exercici de les professions titulades de traductor i d'intèrpret.

Així doncs, la Llei es divideix en quatre capítols i en trenta-tres articles, tres disposicions transitòries i dos disposicions finals.

El capítol primer es destina a la regulació de les disposicions generals aplicables a les professions esmentades. Entre aquestes disposicions, cal destacar les definicions de les professions, les seves funcions i l'àmbit d'aplicació, així com el principi de llibertat, independència i lliure i lleial competència.

El capítol segon tracta de la creació del Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija), de la regulació dels requisits per a la col·legiació, i estableix també el règim aplicable d'incompatibilitats, d'incapacitats i de pèrdua o recuperació de la condició de persona col·legiada. Defineix, alhora, els òrgans de govern del Col·legi.

El capítol tercer, relatiu a l'exercici de la professió, recull els drets i deures d'aquests professionals, i alhora les modalitats d'exercici i la responsabilitat inherent. Inclou, a més, les normes aplicables a la publicitat i l'habilitació del Col·legi per adoptar normes d'autoregulació de la professió.

El capítol quart tracta de les responsabilitats a què estan subjectes els traductors i intèrprets, i traductors i intèrprets jurats, i abraça el règim disciplinari que els és aplicable i els procediments que cal seguir, com també les sancions que s'han d'aplicar en cas d'infraccions professionals i col·legials.

Les dos primeres disposicions transitòries s'ocupen de reconèixer els professionals autoritzats a exercir amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei.

La disposició transitòria tercera encomana al futur Col·legi que aprovi els seus nous estatuts de conformitat amb aquesta Llei i que posteriorment els remeti al Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals, adscrit al Ministeri de Justícia.

La disposició final primera modifica l'article 2 de la Llei de la traducció i/o la interpretació jurades, del 20 de juny de 1996, per concordar el seu contingut amb les previsions d'aquesta Llei.

Finalment, la Llei conclou amb la disposició final segona que en fixa la data de l'entrada en vigor.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Definicions, objecte professional i àmbit d'actuació*

1. La professió de traductor i/o intèrpret i de traductor i/o intèrpret jurat és una professió lliure i independent que presta un servei a la societat en interès públic, i que l'exerceix en règim de lliure i lleial competència.

2. L'activitat de traductor o intèrpret consisteix a traduir, respectivament, per escrit o oralment, amb exactitud i integritat, principalment a partir d'un altre idioma cap al català o subsidiàriament del català cap a un altre idioma, o entre idiomes diferents.

L'activitat de traductor jurat o intèrpret jurat consisteix a traduir, respectivament, per escrit o oralment, amb exactitud i integritat, principalment a partir d'un altre idioma cap al català o subsidiàriament del català cap a un altre idioma, qualsevol document del qual es necessiti una traducció certificada oficialment en el cas dels traductors jurats i qualsevol prestació lingüística oral, exercint les diverses formes d'interpretació (simultània, consecutiva o a cau d'orella), de què es necessiti una interpretació certificada oficialment, en el cas dels intèrprets jurats.

3. Són traductors i/o intèrprets i traductors i/o intèrprets jurats, i els correspon en exclusiva aquesta denominació, els que, degudament inscrits al Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija) com a exercejants, es dediquen de manera professional a la prestació dels serveis de traducció, interpretació, traducció jurada o interpretació jurada.

4. En l'exercici de la professió, el traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat està sotmès a la Constitució, al conjunt de la normativa legal del Principat, a la normativa estatutària del Col·legi Oficial de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra i al compliment de les normes i dels usos de la deontologia professional.

5. En l'exercici de la professió, el traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat se sotmet a unes regles deontològiques que constitueixen el seu especial i específic codi de conducta d'alta exigència ètica, l'acceptació de les quals és lliurement per ell consentida, destinades a garantir la bona execució de la missió que li hagi estat encomanada i que és reconeguda com a indispensable per al bon funcionament de la societat democràtica en la qual insereix la seva activitat, per al consegüent bon funcionament de l'Administració de justícia i per al respecte de l'estat de dret. La inobservança d'aquestes regles té com a conseqüència, en última instància, la sanció disciplinària del traductor i/o intèrpret i del traductor i/o intèrpret jurat transgressor.

Cada una de les activitats descrites per a cada professió de traducció i/o interpretació i/o traducció-interpretació jurada s'exerceix amb exclusivitat per part dels membres col·legiats amb exercici professional.

Els traductors i intèrprets jurats exerceixen la professió aplicant la seva ciència que consisteix en la traducció, la interpretació i l'aplicació de coneixements específics i tècnics, entre els quals els jurídics, per traduir documents oficials, així com per interpretar davant dels tribunals, de la policia o de les autoritats administratives per assolir l'efectivitat dels drets i les llibertats fonamentals. Tenen autorització per estampar les seves traduccions per certificar la seva conformitat amb el text original i poden efectuar traduccions jurades. A més de dominar les nocions bàsiques i la terminologia de la matèria, han de dominar igualment el marc en què s'aplica la matèria. Requereixen el coneixement d'una terminologia especialitzada i dels convenis lingüístics vigents.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat estan habilitats per exercir en exclusiva les activitats professionals de traducció, interpretació, traducció jurada o interpretació jurada davant de qualsevol organisme, administració o autoritat pública.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat estan habilitats, a més a més, igual que altres professionals, a efectuar altres treballs en funció de les competències que atorgui la seva titulació.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat estan també habilitats a exercir totes les activitats que, seguint les evolucions de les tècniques, sempre que presentin una evidència científica, el Col·legi introdueixi en el si de la professió de conformitat amb la legislació vigent en cada moment.

Article 2. *Principis de llibertat, independència i lliure i lleial competència*

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat són agents indispensables en qualsevol societat democràtica, tant en l'àmbit privat com en el públic.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat són els únics professionals autoritzats en el marc en el qual actuen. A més, el traductor i/o intèrpret jurat és l'únic professional habilitat a certificar la conformitat de les seves traduccions al text original.

Amb les limitacions que estableixin la Llei i les normes ètiques i deontològiques, han d'ordenar la seva activitat professional amb plena llibertat de criteri, d'opinió i de decisió per acceptar o no un encàrrec o per desdir-se'n quan ho estimin convenient, evitant tanmateix dany o indefensió de qui fins aleshores hagi estat el seu client i dels qui són els destinataris dels serveis.

Igualment, amb les limitacions que estableixin la Llei i les normes ètiques i deontològiques, la independència respecte dels poders públics i privats regeix en tot moment l'actuació del traductor i/o intèrpret i del traductor i/o intèrpret jurat, les seves decisions i la direcció dels assumptes que els siguin confiats.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat que considerin que l'autoritat, els tribunals o qualsevol persona coarten la llibertat o la independència necessàries per complir amb el seu deure professional, o que atempten contra la dignitat deguda a la professió, poden fer-ho constar davant del funcionari que en pugui donar fe i ho han de manifestar a la Junta de Govern del Col·legi. El Col·legi ha de prendre les mesures escaients per emparar la llibertat, la independència i la dignitat de la professió en general i del traductor i/o intèrpret o del traductor i/o intèrpret jurat concernit pel cas concret.

El traductor i/o intèrpret i el traductor i/o intèrpret jurat exerceixen la professió en lliure i lleial competència amb els altres traductors i/o intèrprets o traductors i/o intèrprets jurats, i apliquen en tot moment les regles de respecte, cortesia i consideració degudes conforme als usos i les regles deontològiques col·legials.

Capítol segon. Col·legi de Traductors i Intèrprets, i Traductors i Intèrprets Jurats d'Andorra (Cotija)

Article 3. Disposicions generals, objecte i finalitats

1. El Col·legi és una corporació de dret públic i de caràcter professional al servei públic i dels seus col·legiats, dotat de plenes personalitat i capacitat, que es regeix pels seus estatuts i per les disposicions legals vigents.

El Col·legi es regeix per aquesta Llei, pels seus estatuts, per la Llei d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals i per la normativa interna restant, i s'ha de relacionar amb els ministeris del Govern competents en matèria de traducció i interpretació, ja sigui jurada o no, professions titulades i col·legis professionals, com també amb les altres administracions públiques o les entitats, corporacions o organismes, públics o privats, nacionals o estrangers, quan escaigui, per les seves activitats professionals.

El funcionament i l'estructura interna del Col·legi han de ser democràtics.

El seu àmbit territorial és el Principat d'Andorra i l'estranger en representació dels seus col·legiats.

Sens perjudici de la potestat del Govern de verificar l'adequació a la legalitat dels estatuts, el Col·legi resta habilitat, de conformitat amb aquesta Llei, per adoptar les normes d'autoregulació de la corporació i de la professió en tots els àmbits de la seva activitat. També està facultat per dotar-se de les normes deontològiques necessàries per preservar la llibertat, la independència, la lliure i lleial competència, la dignitat de la professió, el secret professional, així com per impedir el conflicte d'interessos i l'intrusisme professional.

Els estatuts aprovats i les seves modificacions s'han de trametre al Govern perquè en qualifiqui l'adequació a la legalitat, en disposi la inscripció en la secció corresponent del Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals, i n'ordeni la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Els estatuts i les seves modificacions entren en vigor a partir de la publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

2. El Col·legi agrupa els professionals que exerceixen o poden exercir la professió de traductor i/o intèrpret i de traductor i/o intèrpret jurat al Principat d'Andorra i té per objecte, d'una part, vetllar perquè l'actuació dels seus membres correspongui als interessos de la societat, oferint progressivament una assistència de qualitat i actualitzada, i, d'altra part, dotar els membres d'una institució de representació i defensa de la professió i dels interessos professionals dels col·legiats.

3. Les finalitats essencials del Col·legi són:

- Representar de forma exclusiva la professió i defensar els drets i interessos professionals dels seus col·legiats.
- Proposar, aprovar i aplicar els acords necessaris per al millor desenvolupament de l'exercici de la professió.
- Vetllar perquè els col·legiats puguin exercir la seva professió de conformitat amb els principis de llibertat, independència i lliure i lleial competència.
- Complir i fer complir als col·legiats les disposicions legals i estatutàries que afectin la professió i vetllar per l'observança de les

normes i decisions adoptades pels òrgans del Col·legi en les matèries de la seva competència.

e) Col·laborar amb les administracions públiques o les entitats, corporacions o organismes, públics o privats, nacionals o estrangers, en tots els àmbits de la seva competència.

f) Informar sobre les iniciatives legislatives que afectin la professió de traductor i/o intèrpret i de traductor i/o intèrpret jurat, quan així se li requereixi dins l'àmbit de les seves competències.

g) Mantenir i fomentar els sentiments d'unió i solidaritat entre els traductors, els intèrprets, els traductors jurats i els intèrprets jurats, i les relacions, dins de les normes del respecte mutu, amb tots els òrgans de l'Administració.

h) Portar els registres de col·legiació dels seus membres exigits per la Llei.

i) Promoure el progrés de les ciències.

j) Col·laborar amb altres entitats i corporacions, nacionals o estrangeres, i organismes internacionals en l'estudi de les ciències de traducció i interpretació, ja siguin jurades o no.

k) Facilitar la formació i la pràctica permanents dels col·legiats i dels estudiants.

l) Aprovar unes normes o criteris en matèria d'honoraris que s'apliquen en defecte de pacte entre el col·legiat i el client, i també en el cas de condemna en costes, a les administracions públiques i privades.

m) Emetre per mitjà de l'òrgan estatutàriament competent els informes que sol·licitin els òrgans jurisdiccionals en els incidents sobre honoraris, resoldre impugnacions, evacuar les consultes formulades i emetre dictàmens i laudes, previs o posteriors a l'emissió de minutes, a petició de part.

n) Distribuir entre els col·legiats les càrregues comunitàries i de manteniment del Col·legi.

o) Exercir la funció disciplinària i imposar, si escau, les sancions que corresponguin d'acord amb els estatuts i el codi deontològic i ètic amb respecte dels principis de contradicció i audiència.

p) Portar a terme totes les altres funcions que li siguin inherents sempre que tinguin relació amb les finalitats de la professió en general i del Col·legi o els col·legiats en particular.

4. El Col·legi es constitueix per una durada indefinida, sens perjudici d'un acord de dissolució degudament adoptat per l'Assemblea General.

Article 4. *Requisits per a la col·legiació*

La incorporació al Col·legi és preceptiva per a tots els professionals que exerceixen la traducció i/o la interpretació, ja sigui jurada o no, tant en el sector públic com en el privat, ja sigui per compte propi o per compte aliè.

El Col·legi té dos règims del col·legiació: amb exercici professional (membres exercent) i sense exercici professional (membres no exercent). Tots són membres de ple dret del Col·legi, sens perjudici dels drets i deures que deriven de cada un dels règims de col·legiació. La qualitat de membre del Col·legi comporta la plena adhesió i subjecció als estatuts, al codi deontològic i ètic, al reglament de publicitat i a tots els acords dels òrgans de direcció del Col·legi adoptats vàlidament.

1. Per ser admès com a membre del Col·legi és necessari, en tot cas, complir els requisits següents:

a) Ser andorrà o estranger amb residència efectiva i permanent al Principat.

b) Per exercir la professió de traductor i/o intèrpret, cal estar en possessió d'un títol de nivell 6A del Marc andorrà de qualificacions en l'àmbit de la traducció i la interpretació, lliurat o reconegut pel Govern. Per exercir la professió de traductor i/o intèrpret jurat, cal estar en possessió, a més de la titulació esmentada anteriorment, d'un títol d'ensenyament superior de nivell 7 del Marc andorrà de qualificacions en l'especialitat, lliurat o reconegut pel Govern. En absència d'aquest títol d'ensenyament superior o titulació específica, cal estar en possessió de l'habilitació professional de la traducció i la interpretació jurades d'acord amb les previsions legals establertes, lliurada o reconeguda pel ministeri encarregat de l'interior.

c) Estar en plena possessió dels drets civils i polítics. En el cas dels nacionals no andorrans, s'entén referida als seus estats d'origen i de residència efectiva.

d) No tenir antecedents penals a Andorra, ni al seu país d'origen, ni als països de residència anterior, per delictes dolosos, mentre no s'hagi produït la cancel·lació dels antecedents penals, ni al Principat d'Andorra ni a l'estranger, relacionats amb l'exercici de la professió.

2. Per ser admès al Col·legi com a membre exercent cal reunir, a més dels requisits establerts en l'apartat 1 anterior d'aquest article i a més dels precisats a la llei vigent per a les professions titulades, els següents:

a) Les persones han d'acreditar que estan en possessió del nivell C2 de llengua catalana emès pel Govern d'Andorra, o d'un equivalent degudament reconegut pel Govern d'Andorra.

b) Disposar de la corresponent autorització d'exercici de la professió titulada emesa pel Govern d'Andorra.

c) Disposar de la corresponent inscripció al Registre del Ministeri d'Interior, en el cas dels traductors i intèrprets jurats.

d) No trobar-se comprès en cap dels supòsits d'incapacitat per a l'exercici de la professió en concórrer alguna de les circumstàncies de l'article 6.

e) No trobar-se comprès en cap de les causes de pèrdua de col·legiació d'acord amb l'article 7 per a l'exercici de la professió o de

prohibició de l'exercici de la professió.

f) No trobar-se comprès en cap de les causes d'incompatibilitats d'acord amb l'article 5 per a l'exercici de la professió o de prohibició de l'exercici de la professió.

g) Haver adreçat una sol·licitud escrita complerta a la Junta de Govern del Col·legi amb la documentació obligatòria corresponent i indicada en els estatuts a aquest efecte, seguint el procediment que s'hi estableix.

h) En cas que hagi estat col·legiat en un altre col·legi professional, haver obtingut un certificat de bones pràctiques estès per aquell col·legi.

i) Tenir, per als residents de nacionalitat estrangera, la residència efectiva i permanent al Principat.

j) Abonar la quota de col·legiació.

k) Abonar la quota de matriculació.

l) Tenir i mantenir vigent l'assegurança de responsabilitat civil obligatòria indicada pel Col·legi.

m) No trobar-se inhabilitat per a l'exercici de la professió per sentència judicial o col·legial ferma.

n) Obrir un despatx professional, o bé incorporar-se a un despatx ja obert, que garanteixi la seva llibertat i independència en l'exercici de la professió. La Junta de Govern pot exigir l'acreditació d'aquest requisit en qualsevol moment.

3. Poden inscriure's al Col·legi en règim de no exercent els qui, tot i reunir-ne les condicions, no desitgen exercir la professió de traductor, intèrpret, traductor jurat o intèrpret jurat.

4. L'admissió al Col·legi com a membre exercent es pot fer per a persones de nacionalitat estrangera que tinguin la condició oficial de fronterers, sempre que exerceixin per compte aliè.

5. Si la Junta de Govern té coneixement que un col·legiat exerceix la professió sense complir amb els requisits de col·legiació previstos per la legislació vigent, l'ha de requerir perquè regularitzi la seva situació en el termini de quinze dies hàbils, sens perjudici de les responsabilitats disciplinàries que se'n puguin derivar. En cas que no ho faci, la Junta de Govern ha de decidir, mitjançant resolució motivada, la suspensió del professional en l'exercici de la professió. La Junta de Govern ha de deixar sense efecte la suspensió quan el membre suspès justifiqui que ha regularitzat la situació.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.